

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗВЕСТИЯ

МЕСЕЧНО СПИСАНИЕ НА ВАРН. ТЪРГ.-ИНД. КАМАРА

Боянъ Абаджиевъ
председател на Варнен.
търг.-инд. камара

Годината, която днесъ приключваме, е седма по редъ на тежкитъ ни кризисни затруднения отъ 1929 година насамъ. Но ние не трѣбва и нея да изпратимъ въ вечността на миналото съ сжщата неблагодарностъ, както и оруштъ ней предходни. Изтеклата 1936 година, въпреки мъчнотитъ въ стопанския ни животъ, остави свѣтли искри отъ надежди за изходъ и блаиполучие.

Това сж, преди, всичко, благодатнитъ интензивни наченки въ земледѣлско-скотовѣдното ни стопанство, въ засиления ни износъ къмъ нови външни пазари и въ сравнително по-оживления търговски обмѣнъ вътре въ страната.

Но всичко това сж само искри отъ надежди — едно начало, което трѣбва да продължимъ, да засилимъ чрезъ една добре планирана и енергично прокарвана стопанска политика.

Трѣбва тия прояви на нашето селско стопанство, на нашата плодonoсна земя и климатъ, да сблизимъ и свържемъ още по-тѣсно съ нашата промишленостъ и търговия и отъ тия фактори на творческия ни трудъ да създадемъ едно цѣлостно народно стопанство.

Ето основата на нашето утрешно облекчение, на нашето бѣдащо блаиполучие.

Върху тая основа, именно, на сближение на селско-стопанския с градско-производителния труд, ние всички тръбва да пожелаем, предъ първия денъ на новата 1937 година, да бждатъ насочени усилията и прижитъ на нашитъ стопански дейци — на всички ръководители и ръководими — за общото благо на народа, държавата и България.

Дано въ тоя пътъ потрѣнемъ всички и новата година, която настѣпва, да бжде последня въ тежкитъ ни изпитания и първа въ очакванитъ облекчения.

Борисъ Сакжзовъ.

Индустрията въ градъ Варна и околията му.

Въ разстояние на 20 години — отъ освобождението ни до 1900 година — въ градъ Варна сж възникнали само нѣколко предприятия, едва заслужаващи названието фабрични, поради нищожнитъ си капитали, примитивната си инсталация и незначителното си производство. Това сж били две сапунарници, една паро-мелница, две заведения за сода и лимонада, една малка пивоварница, нѣколко тютюнджийници за рѣзанъ тютюнъ и една окръжна образцова желѣзрска работилница. Вънъ отъ тия, при гара Гебежде е била основана и първата българска стъкларска фабрика, а въ с. Рѣка-Девня сж били въ действие 33 небетчийски мелници, отъ които 10-ина постепенно преобразувани въ „търговски“.

Това състояние на индустрията въ Варна не е било за дълго време. Следъ 1900 година то звпочва бързо да се промѣня, особно следъ пълното прокаране на специфичната митническа тарифа въ 1905 година и следъ влизането въ сила на покровителственитъ закони отъ 1905 и 1909 год. Отъ тогава въ гр. Варна възникватъ едно следъ друго повече отъ десетина предприятия, между които нѣкои напълно фабрични, като пивоварница „Галата“ (сега въ бездействие и демонтирана), памучно-предачница „Царъ Борисъ“, памучно-тъкачницата на Г. х. Дечевъ (сега известния „Текстиль“), голѣмата мелница „Сила“ (отпосле мелница „София“ — сега въ бездействие), две модерни кожарски фабрики (сжщо сега въ бездействие), три механизирани желѣзарски работилници и пр. Сжщевременно, старата стъкларска фабрика въ Гебежде се отново преобразува, а най-голѣмитъ мелници въ Рѣка-

Девня се превръщатъ въ валцова и съ най-модерни двигатели и инсталации. Въ съседство на тия мелници възниква и единствената тогава въ България фабрика за ютени издѣлия.

Това оживление на индустриалния развой на гр. Варна и околията бѣ прекратено отъ избухналата балканска война въ 1912 год. и отъ намѣсата ни въ голѣмата европейска война (1915—1918 год.).

Следъ свършването на войнитѣ, презъ първитѣ две години (1919—1920), индустрията ни отбелѣзва едно бавно съвземане, поради затрудненитѣ връзки съ чужбина за обнова на изхабения фабриченъ инвентаръ и за доставка на сурови материали. Следъ това време, обаче, отъ 1921 год. насамъ, стопанскиятъ животъ се постепенно нормализира и индустрията поема отново своя пжть. Отъ тогава възникватъ въ Варна и района ѝ нови фабрични предприятия, между които една рафинерия за слънчогледово масло (доскоро въ бездействиѣ, но напоследъкъ подновена), четири фабрики за консервирани зеленчуци, плодове, риба и пр., една за медни и алуминиеви издѣлия, три бояджийски за памучни преди, една предачно-плетачна за вжда, канапи и пр., петъ метало-лѣярници за желѣзни и чугунни издѣлия, две за дантели и ленти, една за строежъ и поправка на кораби, вагони, локомотиви и по една за тъкане на памучни платове, за макарони и фидета, за винена киселина и бикарбонати, за боядисване и химическо чистене на дрехи и пр., за пастели, тебешери, бои, сапуни, взривни вещества, винеръ-вайсъ, безалкохолни пития и пр.

И цѣлото това *разнообразие* на ново-възникнали индустриални предприятия се е развило въ единъ кратъкъ периодъ отъ 10-ина години и то презъ време на едно притѣснение и криза въ народното стопанство.

Но това, което трѣбва особено да отбележимъ е, че наредъ съ разнообразното възникване на все по-нови индустриални производства, извършва се и едно *постоянно разширение и техническо усъвършенствуване* на самитѣ предприятия, което днесъ издига Варненската индустрия като първостепененъ стопански факторъ въ цѣла североизточна България.

Така, памучната фабрика „Текстиль“, която е почнала само съ нѣколко тъкачни станове, днесъ разполага съ 700 такива отъ най-нова система и една образцово уредена предачница съ 15,000 вретена за индустриални преди. Така е и съ голѣмата предачна ф-ка „Царъ Борисъ“, която сжщо е повишила броя на вретената си, всичко приспособени, както и тия на „Текстиль“, за изпридане и на нашъ български памукъ. Техническо разширение и усъвършенствуване е проявила и юте-

ната фабрика „Кирилъ“ съ новитѣ си производства на вълнени килими и финни дамски платове. Сжщо тъй и тъкачната фабрика на Пилософъ и Каракуневъ е обхванала вече всички видове цвѣтни памучни платове за градска и селска консомация. Къмъ напредващитѣ текстилни предприятия трѣбва да причислимъ и дветѣ пасмантерийни фабрики: „Български триколийоръ“ и „Българско производство“ и особено вжжарската фабрика на Бр. Цанкови & Кисовъ, която е напълно замѣстила чуждестранния конопъ съ български, благодарение на новоинсталираната си предачница.

Широкъ технически размахъ сж проявили и металообращащитѣ предприятия: „Вулканъ“, „Кораловагъ“, „Лормъ“, „Партамъ“, „Енгибаровъ“, „Зантопуловъ“ и кооперация „Черно море“. Цѣлата тая индустрия, която първоначално е била единъ обикновенъ кърпачески желѣзарски занаятъ, днесъ се издига като творческа машинна техника, задоволяваща съ безкрайното разнообразие на издѣлията си не само техническитѣ нужди на селско-градскитѣ стопанства и строителното дѣло, но и нуждитѣ на самата ни индустрия съ машиннитѣ си и инсталационни изработки и ремонти. Нѣщо повече: както „Текстиль“ и „Царъ Борисъ“ сж първи съ памучното си производство въ страната, тъй и „Вулканъ“, „Кораловагъ“, „Лормъ“, „Партамъ“ и „Енгибаровъ“ държатъ предно мѣсто — всѣки съ своитѣ специални издѣлия.

По сжщия пжтъ на постоянно усъвършенствуване се движатъ консервенитѣ предприятия на Бр. Кирякови, фабрика „Боляринъ“, „Черно море“, и „Българска консерва“, които сж вече преминали отъ зеленчуковитѣ и плодни консерви къмъ рибни и месни, а нѣкои — и къмъ домати и др. пюрета за износъ. Едно надеждно въ развитието си предприятие е и това на Бр. Теневи за винена киселина и и бикарбонати, съ тенденция да се развие въ една химическа индустрия за калцинирана сода, стипца, нишадъръ, сѣрна киселина и др., за производството на които могатъ да бждатъ използвани и мѣстни материали. Друго едно предприятие, проявило технически успѣхъ, е фабриката „Тѣстена индустрия“, за макарони и фидета, както и новото производство на безалкохолни пития на кооперация „Съединение“. Най-сетне, съ бързото си развитие заслужава особно внимание първата по голѣмина и техника българска стъкларска фабрика въ Гебедже съ дветѣ си нови инсталации за джамове и порцеланови издѣлия и съ огромнитѣ си генератори, които замѣстиха дървесното гориво съ наши пернишки вжглища. Къмъ тоя технически успѣхъ да прибавимъ и пълното замѣстване на чуждестраннитѣ първични материали съ нашъ кварцовъ пѣськъ и каолинъ отъ известната мина при Шумну-бохчиларъ — Новопазарско.

Това е вкратце картината за възникването и развитието на Варненската индустрия и нейните отдѣлни предприятия отъ освобождението ни до днесъ.

Но какво представлява тая индустрия въ своята цѣлость, като вложенъ капиталъ, двигателна сила, работници, производство и пр.?

Споредъ една последня анкета, Варненската индустрия, брояща 40 предприятия, признати отъ закона за индустрията, ни дава следните данни:

1. Вложенъ капиталъ въ мѣста, постоянки и машинария надъ 400 мил. лв.
2. Механически двигатели 6,000 к. с.
3. Административенъ и технически персоналъ, работници и работнички около 6,000 души.
4. Заплатено за тѣхъ годишно надъ 200 мил. лева.
5. Производство на стойностъ повече отъ $1\frac{1}{2}$ милиардъ лв.

Тия данни, които не обхващатъ мелниците въ с. Рѣка-Девня, а само 40 предприятия въ гр. Варна, показватъ очевидно мощността на Варненската индустрия, като стопански факторъ. Както голѣмината на вложения капиталъ въ постройки и машинария (надъ 400 мил. лева), така и мощността на двигателната сила (6.000 к. с.), издигатъ тая индустрия като първоразредна промишлена група въ страната, а числеността на административния, техническия и работнически персоналъ (6,000 души), заедно съ заплатенитѣ за него суми (около 200 мил. лв.), ясно показватъ нейната социална служба въ живота на работническия народъ. Най-сетне, количествеността на производството ($1\frac{1}{2}$ милиардъ лв.), което ежегодно нараства, е очевиденъ знакъ, че Варненската индустрия съ своитѣ издѣлия обхваща все повече вътрешния пазаръ на страната — до най-отстраненитѣ ѝ кѣтшища.

И тоя промишленъ успѣхъ на варненци, трѣбва да признаемъ, е най-важното средство за стопанското възмогване на западна Варна — единствениятъ почти лостъ къмъ предишното ѝ благосъстояние, което тя имаше нѣкога като пръвъ търговски градъ на България. Но затова се налага и *едно особно внимание и грижи отъ страна на държавата къмъ промишления развой на Варна и околията ѝ*, къмъ още по-усиленото закрепване и процвѣтяване на нейната индустрия. Нашиятъ градъ, който изгуби Добруджа, а въ замѣна на това прибра хиляди пришелци отъ всички поробени български крайнини, заслужава такава подкрепа, за да затвърди своето *важно*

гранично положение и да се издигне като неуязвима опора срѣщу открития северъ.

Нека имаме съзнанието, че жертвитѣ и богатата, които държавата би дала за промишления подемъ на Варна, не ще бждатъ безвъзмездно погълнати отъ нея, а ще бждатъ стократно възвърнати и вложени въ бждащото на България!

Бележка. Въ една идуща статия ще посочимъ особнитѣ мѣрки и средства, които могатъ да бждатъ дадени съ съдействието на държавата за индустриалния развой на Варна.

Станчо Чолаковъ.

Финансовитѣ резултати на Б. Д. Ж.

Наскоро се получи Статистическия годишникъ за Б. Д. Ж. презъ финансовата 1935 г., кждето се намиратъ много интересни данни по цѣлата дейность на нашитѣ желѣзници. Между тѣзи данни стоятъ и даннитѣ за приходитѣ и разходитѣ на желѣзницитѣ. Тука ще се опитаме да направимъ нѣкои наблюдения надъ тѣхъ, които сж въ по-гѣсенъ допиръ съ производството и търговията ни. Ще се спремъ само на годинитѣ 1914 и 1935, за да не се обременяваме съ излишни числа.

1. Общи експлоатационни приходи, въ милиони лева:

Година	Отъ пжтници	Отъ багажи, кол. марки и др.	Отъ стоки	Разни	Всичко
1914	14,2	0,8	19,6	0,2	34,8
1935	341,9	11,7	706,6	5,3	1.065,5
1935 въ валута отъ 1914 г.	12,6	0,4	26,2	0,2	39,4

Паричнитѣ суми презъ 1935 обръщаме въ валута презъ 1914 год., за да ги направимъ сравними, като дѣлимъ на 27, колкото пжти е девалвиранъ предивоенниятъ левъ. Сравнението показва, че презъ 1935 год. желѣзницитѣ сж получили по-малко приходи въ златни лева отъ пжтници и багажъ, а повече отъ стоки. Приходитѣ отъ разни източници запазватъ сжщото си равнище.

Сравнението ще бжде общо по-коректно, ако се спремъ върху полученитѣ приходи на 1 клм. срѣдно експлоатирана ж. п. дѣлжина.

На 1 клм., хиляди лева:

Година	Отъ пѣтници	Отъ багажи	Отъ стоки	Разни	Всичко
1914	6,7	0,4	9,3	0,1	16,5
1935	122,1	4,1	252,4	1,9	380,5
1935 въ валута на 1914 г.	4,5	0,1	9,3	0,1	14,0

Презъ 1935 год. сж задържани на равнището отъ 1914 год. само приходитѣ отъ стоки. Всички други приходи сж намалени. Получава се едно общо намаление на приходитѣ отъ 1 клм. транспортъ, макаръ че цѣлата сума на приходитѣ презъ 1935 год. е по-голѣма отъ сжщата презъ 1914 год. (табл. 1).

Още по-красноречиво е сравнението на приходитѣ на тонъ — клм. (пренесенъ 1 тонъ стока на 1 клм. разстояние).

Въ стотинки:

Години	Отъ пѣтници	Отъ багажи	Отъ стоки	Разни
1914	4,70	64,28	6,58	
1935	65,95	590,30	114,05	
1935 въ валута на 1914 г.	2,44	21,86	4,32	

Презъ 1935 год. сж получавани по-слаби приходи отъ пренесени пѣтници, багажи и стоки за 1 тонъ на 1 клм. разстояние. Най-голѣмо е намалението при пѣтницитѣ (крѣгло 50%), следъ което се редятъ багажитѣ и стокитѣ (крѣгло по 35%).

Срещу показанитѣ приходи стоятъ направени разходи 22,4 милиона лева за 1914 г. и 899,5 милиона лева за 1935 г.

По валутата на 1914 г. разходитъ за 1935 год. се равняватъ на 33,3 милиона лева.

Излишекътъ е съответно 12,5 милиона лева за 1914 год. и 166,1 милиона лева за 1935 год. Последната сума е равна на 6,2 милиона златни лева (отъ 1914 год.)

Вложенитъ капитали се изчисляватъ на 338,1 милиона златни лева презъ 1914 год. и 452,5 милиона златни лева презъ 1935 год.

Споредъ различната сума на излишецитъ за 1914 год. и 1935 год. достига се и до различенъ процентъ на доходность спрямо капиталитъ, вложени въ Б. Д. Ж. За 1914 год. имаме 3,69% доходность на вложенитъ капитали, а презъ 1935 год. — едва 1,37%.

М. Цоневъ.

Четиригодишниятъ стопански планъ въ Германия.

Както е известно, още при поемането на управлението презъ 1933 год., Хитлеръ прокламира първия си 4 годишенъ стопански планъ, споредъ който германското управление си бѣше задало за задача да подобри влошеното положение на земеделското население и да премахне безработицата. Първиятъ четиригодишенъ планъ е привършенъ. Безработицата бѣше преодоляна не чрезъ механическото разпредѣляне на работницитъ, или чрезъ каквито и да е мждрувания или направлявани капитали, а чрезъ повишението на производството.¹⁾ Ако се повишаватъ надницитъ на работницитъ, или се увеличи броятъ имъ, или се намали работното време и *относително спадне* производството, тогава се идва до обезценка на паритъ. Стремекътъ на германското управление е, чрезъ повишение на производството при сжщитъ надници, съ новосъздадения капиталъ отъ разликата между повишеното производство и останалитъ на сжщото ниво надници, на първо време да се създаде работа за безработнитъ.²⁾

Въ изпълнението на програмата, предначертана отъ първия четиригодишенъ планъ, се създаде работа на около 5 милиона безработни, съ което тѣхната покупателна способностъ се повиши, консумацията се увеличи, а съ това се създадоха нови мжчноти за германското управление. Неотмѣнно се наложи повишената нужда за доставката на земеделски произведения, които сж основата на живота. Тѣй

¹⁾ Berliner Börsen Zeitung отъ 16. X. 1936 г. изъ статията на Werner Doitz — „Der Völkische Sinn des zweiten Vierjahresplanes“.

²⁾ Völkischen Beobachter отъ 12. IX. 1936 г. статия отъ Nonnenbruch.

като възможностите за увеличение производителността на германското земеделско стопанство сж ограничени, то вниманието на германското управление се насочва към увеличаването производството на другите клонове на стопанството, за да се увеличи покупателната способност на германския народ и да му се даде възможност да живее. От тук се проявява и главната задача на новопрокламирания втори четиригодишен план пред Нюрнбергския конгрес на 10.IX т. г. Новият стопански план изисква от германското стопанство само да си създаде необходимите сурови материали.

В четири години, казва Хитлер, „Германия трябва да стане независима от вноса на сурови материали по всички посоки, независимо по какъв начин ще трябва да се създаде тая независимост“.³⁾ Ето защо, разполагайки с средствата на химията, машинната индустрия, придобивната индустрия, (вжглища, руди и др.) и пр., Германия ще трябва да си създаде собствени сурови материали, за да освободи девизите си за вноса на земеделски произведения и да проведе желаната стопанска независимост. Една стопанска независимост е невъзможна. Налага се, казва германската преса, да се произвеждат или осигурят необходимите сурови материали за индустрията за през мирно и военно време.

Първоначално допълнителните нужди за стопанската независимост и съществуването на германското стопанство, които не сж въ обсъга на новия четири годишен план, ще се задоволяват от външната търговия.

За реализирането на втория стопански план ще трябва ръководителите на външната търговия, както и ръководителите на фабриките да се проникнат от пълното съзнание за честта и независимостта на германския народ и да употребяват и насърчават консумацията на германските сурови материали, които на първо време ще бъдат, може би, по-скъпи от чуждестранните, но които с течение на времето ще се усъвършенствуват и приравнят с цените на световните пазари. Въ това отношение могат да се имат предвид създаваните досега изкуствени материали, които не след дълго време сж се изравнявали към нивото на световните цени, въпреки че, особено след войната тяхното автоматическо изравняване е почти загубило своето предишно значение.

За по-лесното осъществяване на горните задачи и за осигуряването пласмента на новосъздадените сурови мате-

³⁾ Völkischen Beobachter 19. IX. 1936 год. цитатъ изъ речта на Bernhard Köhler — ръководител на комисията за стопанска политика.

риали се натоварва държавното управление. То ще има грижата да регулира разпределянето на суровитъ материали, определянето на ценитъ и регулирането на вътрешнитъ пазари.

Въ изпълнение на новооповѣстения планъ, канцлера Хитлеръ съ законъ отъ 18. X. 1936 г. натоварва министъръ-председателя на Прусия генералъ обергъ Гьорингъ. Той има неограниченото право да действа отъ името на управлението по всички посоки. Съ законъ отъ 29 октомврий т. г. назначава се държавенъ комисаръ, който ще бжде върховния надзорникъ при провеждането на 4 годишния стопански планъ. Държавниятъ комисаръ е облеченъ въ неограничената власт да налага каквито намѣри за умѣстно наказания на всѣки, който би се опиталъ да провокира провеждането на оповѣстения планъ. Той има право да затваря фабрики, да налага глоби до неограниченъ размѣръ, да наказва съ затворъ за неограничено време, безъ да е отговоренъ за вредитъ и загубитъ на потърпѣвшитъ.

За осигуряване подготовката на квалифицирани работници, генералъ Гьорингъ задължава всѣко предприятие, имащо повече отъ 10 работници, да приеме толкова ученици, колкото квалифицирани работници занимава. Предприятие, което нѣма достатъчно ученици, въ срокъ до 15 януарий 1937 г. е длъжно да уведоми ръководителя при службата за настаняване на работници. Търсенето на работа и работници по частна инициатива е забранено.

За набавянето на финансови срѣдства по провеждането на новия планъ, ще се грижатъ финансовото и стопанското министерства.

Подготовката за провеждането на новия 4 год. стопански планъ е въ пълненъ ходъ. Доколко, обаче, германското управление ще успѣе да го проведе, е прибързано да се произнасяме. За всѣки случай, може да се отбележи, че политическата и стопанска база, върху която германското стопанство ще работи, е благоприятна за него. Стремезътъ на земеделскитъ страни да се индустриализиратъ, революцията въ Испания, трѣскавитъ въоръжения на цѣлия свѣтъ, силуетътъ на една евентуално близка бждаща война, последвалитъ връзки съ Япония и пр., даватъ пълната възможность на германската химическа, машинна и оръжейна индустрия да използватъ своя капацитетъ до неограничени размѣри. Германската индустрия има шанса да успѣе, защото тя чрезъ волята на Хитлеръ се обединява, концентрира, научно рационализира и обезпечаватъ отъ вътрешната взаимоунищожителна конкуренция.

Д. Г.

Застрояване на голѣмитѣ ни градове.

Строежитѣ на сгради ежегодно поглѣщатъ една значителна сума отъ капитали, и съ това отежняватъ паричния ни пазаръ. Отъ тамъ произлиза интересътъ, къмъ въпроса за строежитѣ на сгради. Тѣзи строежи сж по-значителни въ голѣмитѣ ни градове — ако за голѣми смѣтаме градоветѣ съ население надъ 20 хиляди жители. Тѣ сж главни стопански центрове, затова населението имъ нараства не толкова съ естествения си прирѣстъ, отколкото съ броя на преселващитѣ се. Въ какви размѣри сж застроени поотдѣлно голѣмитѣ градове презъ тазгодишния строителенъ сезонъ (януарий — септемврий), може да се види отъ даденитѣ статистически сведения за застроенитѣ пространства и общата кубатура на построенитѣ масивни и паянтови сгради, както сж показани въ следната сравнителна таблица:

Градове	Съ хил. жители	Мас. сгради		Паян. сгради		Общо		На 1 м ² се пада куб. метра
		хил. кв. м.	хил. куб. м.	хил. кв. м.	хил. куб. м.	хил. кв. м.	хил. куб. м.	
I група								
София	288	36.5	427.5	0.4	1.3	36.9	428.8	11.6
II група								
Пловдивъ	100.5	20.7	110.9	3.6	11.5	24.3	122.4	5.
Варна	70.2	17.4	88.6	—	—	17.4	88.6	5.1
Срѣдно		19.	99.7	1.8	5.7	20.8	105.4	5.
III група								
Русе	49.4	7.3	32.7	2.4	5.8	9.7	38.5	3.9
Бургасъ	36.1	8.1	28.5	2.5	7.2	10.6	35.7	3.3
Плѣвенъ	31.7	5.4	28.8	2.4	10.3	7.8	39.1	5.
Сливенъ	30.7	5.2	30.4	1.3	3.8	6.5	34.2	5.2
Ст. Загора	29.8	1.2	8.1	3.3	15.1	4.5	23.2	5.2
Хасково	26.6	4.9	25.	1.3	4.3	6.2	29.3	4.7
Шуменъ	25.7	6.3	33.2	0.5	1.	6.8	34.2	5.
Ямболъ	25.1	4.4	24.5	—	—	4.4	24.5	5.6
Пазарджикъ	23.4	5.2	25.7	1.2	4.1	6.4	29.3	4.7
Срѣдно		5.3	26.3	1.6	5.7	6.9	32.	4.6

Както се вижда, строежитѣ сж били предимно масивни. Изключение е направилъ само гр. Ст. Загора, като е отбелязалъ паянтовъ строежъ почти два пѣти повече, отколкото масивенъ. Масивниятъ строежъ е застѣпенъ въ голѣми раз-

мѣри въ първитѣ три града. Въ градоветѣ отъ III група той е по-незначителенъ, докато пъкъ паянтовиѣтѣ застѣпенъ предимно въ тѣхъ. Въ София паянтовиѣтѣ строежъ е незначителенъ, въ Варна съвсемъ липсва, а само въ Пловдивъ, отъ първитѣ три голѣми града, е направенъ въ по-голѣми размѣри.

По общо застроената площъ, пакъ първитѣ три града вървятъ най-напредъ. Отъ III група по-значителни застроени пространства отбелязватъ градоветѣ Бургасъ и следъ него Русе. Ако се разгледатъ градоветѣ по застроенитѣ куб. метра, ще се види, че първитѣ три града запазватъ пакъ сѣщия нисходящъ редъ, а отъ III група следватъ градоветѣ Плѣвенъ, Русе и Бургасъ; следъ Бургасъ идватъ останалитѣ градове.

По интересно е да се знае, каква е срѣдната голѣмина на застроенитѣ сгради въ отдѣлни градове, за да се разбере кои именно отъ тѣхъ се застрояватъ съ голѣми масивни постройки. За тази целъ въ самата таблица е показано колко куб. метра срѣдно се падатъ на единъ кв. метъръ застроена площъ. Отъ тамъ се вижда, че въ София сж построени най-голѣми сгради, въ сравнение съ всички останали градове. София има на 1 кв. м. площъ застроени почти 12 куб. метра, когато Варна и Пловдивъ иматъ по 5 куб. м. Отъ последнитѣ градове — Ямболъ има близо 7 куб. м., поради което взема второ мѣсто следъ София. Следъ Ямболъ идватъ — Сливенъ и Ст. Загора (съ по 5.2 куб. м.). Останалитѣ градове иматъ по-малко застроени куб. метра. Отъ тѣхъ Бургасъ взема последното мѣсто съ своитѣ 3.3 куб. метра.

Значението на извършенитѣ строежи най-добре може да се разбере отъ сумата на вложенитѣ въ тѣхъ капитали. Въ 12-тѣхъ града е вложена общата сума 293.958 хил. лева, която има следното разпределение: (Вж. 13 стр.)

Около 53% отъ вложенитѣ въ строежи капитали се падатъ на София; за двата града отъ II група се падатъ общо 21%, а всички останали градове взематъ крѣгло 26%.

Отъ стойността на 1 куб. метъръ застроена сграда личи доколко е билъ по-скѣпъ срѣдно строежа въ градоветѣ. Най-скѣпъ е билъ въ София. Следъ София идватъ последователно градоветѣ: Русе, Плѣвенъ, Пазарджикъ и Варна. Костуемата стойностъ въ Пловдивъ е малка, понеже въ сѣщия градъ сж построени много паянтови сгради, които сж били по евтини и сж повлияли на цената на 1 куб. метъръ общъ строежъ. Прави впечатление, че въ Ямболъ сж построени голѣми масивни сгради, които сж коствували много по-малко отколкото масивнитѣ по-малки сгради въ други градове. Най-евтини сж били постройкитѣ въ гр. Хасково.

Градове	Хил. лева	Отъ тѣхъ се падатъ на 1 куб. м. лева
I група		
София	155,574	363
II група		
Пловдивъ	33,623	275
Варна	27,817	314
Срѣдно	30,720	294.5
III група		
Русе	12,854	334
Бургасъ	10,492	294
Плѣвенъ	12,504	320
Сливенъ	7,040	206
Ст. Загора	5,365	231
Хасково	5,857	200
Шуменъ	8,102	237
Ямболъ	5,217	213
Пазарджикъ	9,513	319
Срѣдно	8,549	261.5

Все пакъ, и по голѣмината на застроената площъ, на застроенитѣ куб. метра и по вложенитѣ капитали, отъ всичкитѣ ни голѣми градове съ по-голѣмо значение въ строителното дѣло оставатъ: София и далече следъ София—Пловдивъ и Варна.

Ив. Гжбенски.

Реорганизация на търговско-индустриалнитѣ камари.

Въ сжщностъ какво представляватъ отъ себе си търговско-индустриалнитѣ камари? Това сж едни автономни институти съ главно следнитѣ задачи:

а) да служатъ като съветници на правителството (чл. 5 отъ Закона за търговско-индустриалнитѣ камари);

б) да бждатъ органи по прилагането на известни закони (Закона за занаятитѣ и др.);

в) да обединяватъ тритѣ стопански съсловия — търговското, индустриалното и занаятчийското и да застъпватъ, освенъ общитѣ, отчасти и локални интереси — тѣзи на района на камарата.

Състава на търговско-индустриалните камари, споредъ закона за сжщитѣ, е по равно число членове отъ тритѣ съсловия — една разпоредба предвидена, за да се премахне антагонизма между отдѣлните съсловия, който сжществуваше по-рано.

Тѣзи именно институти, съ задачи и съставъ както се казва по-горе, се желае да се реорганизируютъ.

Въпросътъ за реорганизиране на камаритѣ произхожда главно отъ централните комитети на съюзитѣ на професионалните организации (търговци и занаятчии). Самитѣ камари, поставени предъ сжщия въпросъ за реорганизация, намиратъ, че Закона за търговско-индустриалните камари има нужда по-скоро отъ нѣкои технически корекции съ огледъ за застъпване всички околии отъ района и други подобни. Що се отнася до сжщността въ задачитѣ и състава на камаритѣ, самитѣ търговско-индустриални камари не намиратъ нужда отъ нѣкои промѣни.

Централните комитети на стопанскитѣ съюзи, които повдигатъ въпросъ за реорганизация на търговско-индустриалните камари, не ни е известно, дали сж си задали преди всичко въпроса: въ действителностъ какво представляватъ камаритѣ? — Защото камаритѣ, това не сж нито зданията, въ които се помѣщаватъ, нито тѣхнитѣ чиновници. Търговско-индустриалните камари, това сж представители на тритѣ стопански съсловия: търговци, индустриалци и занаятчии, избрани свободно отъ търговцитѣ, индустриалцитѣ и занаятчиитѣ отъ района на всѣка камара. Следователно, ако съсловия като търговското, индустриалното и занаятчийското (които съставляватъ и камаритѣ) искатъ да се направи нѣкаква реорганизация въ тѣзи институти — нищо не прѣчи на сжщитѣ тѣзи съсловия чрезъ своитѣ представители въ камаритѣ да взематъ едно общо решение за реорганизация на камаритѣ и не вѣрваме да се намѣри правителство, което не би се отзовало на такова едно искане за реорганизация, представено единодушно отъ всички търговско-индустриални камари въ страната.

При това исканията на централните комитети на Търговския и Занаятчийския съюзи за реорганизиране на камаритѣ не сж ясни и категорични. Отъ досегашнитѣ имъ резолюции и разглеждания на въпроса въ печатнитѣ имъ органи не личи ясно, какво точно намиратъ, че следва да се реорганизира. Изглежда, че главното желание е да се намѣри начинъ на посочване представителитѣ на съсловията въ камаритѣ. Съюзитѣ биха желали членоветѣ на търговско-индустриалните камари да не се избиратъ, а да се посочватъ или назначаватъ отъ централните комитети на съюзитѣ (това е впечатлението поне за интимната мисль, макаръ че и тя не е ясно изразена). Значи, касае се до това, какъ да се из-

биратъ или посочватъ членоветъ на камаритъ, а не относно тѣхнитъ функции и задачи.

Когато става въпросъ за реорганизиране на търговско-индустриалнитъ камари, съвсемъ не е толкова важно, какъ ще се посочватъ членоветъ на камаритъ. Много по-важно е, какви задачи ще имъ се даватъ и съ какви функции ще бждатъ натоварени. И по този въпросъ сжщо така мненията на съюзитъ не сж много ясни. Докато едни биха желали камаритъ да престанатъ да бждатъ съвещателни органи, като се замѣстятъ въ това отношение отъ съюзитъ, други си представяватъ търговско-индустриалнитъ камари едва ли не като органи на съюзитъ на професионалнитъ организации.

Но ако бихме си задали въпроса, независимо отъ конкретнитъ искания и пожелания, какво би следвало да се реорганизира въ търговско-индустриалнитъ камари, би следвало да раздѣлимъ този въпросъ на две: реорганизация относно задачитъ и реорганизация относно състава имъ.

Що се отнасятъ до задачитъ на камаритъ, които, както се спомена, сж главно съвещателни тѣла на правителството и отдѣлнитъ министерства и органи на държавата въ известни случаи, би могло да се предложи като идея за реорганизиране, следното:

а) Камаритъ да останатъ и за напредъ като съвещателни органи, понеже примиряватъ различията между отдѣлнитъ стопански съсловия, като застъпватъ и известни мѣстни, на районитъ интереси. Това не изключва вземане на мнението на съюзитъ, които ще разглеждатъ въпроситъ отъ общо професионално гледище и съ огледъ интереситъ на цѣлата страна. Ние не виждаме несъвмѣстимостъ въ това. Правителството и министерствата да се съвещаватъ наедно съ стопанскитъ съсловия и съ търговско-индустриалнитъ камари. Напротивъ, практиката показва, че, когато се вземе мнението освенъ на съюзитъ и на камаритъ, по-малко се грѣши.

б) Би следвало да се разшири и засили дейността на камаритъ, като органи на държавата. Тѣхната дейностъ по прилагане на Закона за занаятитъ показва, че тѣ се справятъ успѣшно съ възложенитъ имъ задачи. Предвидъ на това, че Министерството на търговията, промишленостъта и труда нѣма свои мѣстни органи, които да прилагатъ отдѣлнитъ закони, относно търговията, индустрията и занаятитъ, струва ни се, че е желателно камаритъ да бждатъ само тѣзи органи и да съдействуватъ за провеждането на една цѣлостна стопанска политика.

Относно състава на камаритъ може би било възможно да се избѣгне прѣкия изборъ за членове на камаритъ, като тѣ се или посочватъ отъ стопанскитъ организации, или членове на камаритъ ставатъ по право председателитъ на тѣзи организации (напр. председателятъ на общото сдружение или

на околийския синдикатъ и пр.), както и би могло да се постигне нѣщо и съ огледъ представянето на всички околии отъ района съ отдѣлни членове.

Въ заключение може да се каже, че тъй като камаритѣ представляватъ въ сжщностъ самитѣ стопански съсловия, защото нито въ една своя дейностъ тѣ не действуватъ безъ участието на представители на стопанскитѣ съсловия (всички писма излизатъ непременно съ подписитѣ на председателитѣ на камаритѣ; въ бюрото участвува само секретарѣтъ — всички останали сж стопански деятели; мѣстнитѣ и общи събрания се състоятъ сжщо така отъ стопански деятели) — единственото заключение е, че каквито сж стопанскитѣ съсловия, респ. тѣхнитѣ представители въ камаритѣ, такива ще бждатъ и самитѣ камари.

Следователно, не е важно какъвъ законъ за търговско-индустриалнитѣ камари ще имаме и по кой начинъ ще се избератъ или посочатъ тѣхнитѣ членове. Ако имаме съсловия издигнати, будни и компетентни, камаритѣ ще бждатъ на висотата на своето положение. Ако, обаче, съсловията не умѣятъ да се справятъ съ задачитѣ, които би имъ поставила държавата въ т. и. камари, вината за това не ще бжде нито на закона, нито на начина на избиране членоветѣ, а на самитѣ стопански съсловия, които съставляватъ камаритѣ.

СТОПАНСКА ХРОНИКА

Англия. Наредба относно вносътъ на беконъ въ Англия.

1. Общи разпореждания.

Съ наредба отъ 6 априль 1934 г., издадена отъ Министерството на търговията въ съгласие съ постановленията на закона за търговията съ земеделски продукти отъ 1933 год. начиная отъ 16 априль 1934 г. се забранява вноса на:

а) Беконъ произвежданъ въ чужди държави, който е направенъ отъ свини, отглеждани въ други държави.

б) Беконъ произвежданъ въ чужди страни, съ изключение на такива, за които сж издадени разрешителни за вносъ или контингентни удостоверения отъ следнитѣ държави: Аржентина, Дания, Естония, Финландия, Летония, Латва, Холандия, Полша и Данцингъ, Швеция, Съединенитѣ Щати и С. С. С. Р.

2. Дефиниция на понятията „беконъ“ и „чужда страна“.

3. Разрешителни за вносъ.

а) При вноса въ Англия беконътъ трѣбва да бжде придруженъ отъ едно разрешително, издадено отъ Министерството на търговията, или

б) отъ едно свидетелство, по образецъ одобренъ отъ Министерството на търговията, издадено отъ съответната властъ въ страната вносителка и въ съгласие съ една спогодба намираща се въ сила между съответната държава и Англия. Въ това свидетелство трѣбва да е казано, че беконътъ е произведенъ въ страната и съставлява частъ отъ общото количество беконъ, което ще се внесе въ Англия отъ тая страна, съгласно сжществуващата за това спогодба.

4. Дефиниция за вносъ на стоки, внасяни съ разрешителни или съ свидетелства.

При вноса на беконъ въ Англия, трѣбва да се състави една декларация, въ която да се казва, че сжщиятъ се внася съ разрешението на министерството на търговията или по силата на едно свидетелство (като се укаже № и датата на последното), съ което се позволява вносътъ. Ако нѣкоя пратка не е означена съ нетото тегло на опаковката, трѣбва да бжде представена една фактура или бележка за теглото, които даватъ горнитѣ подробности.

5. Декларация за беконъ внасянъ отъ държави, които не се споменаватъ въ п. 1.

При вносъ на беконъ отъ тия държави, трѣбва да се направи една декларация, въ която да се посочи страната на производството, а когато това е една чужда държава — името на държавата, въ която свинята е била отгледана.

Декларацията трѣбва да бжде написана на лицевата страна на формуляра или на гърба на сжщия; въ последния случай, декларацията трѣбва да бжде подписана отъ лицето, което подписва самия формуляръ, като въ декларацията на лицевата страна трѣбва да се казва: „азъ декларирамъ, че даннитѣ вписани на гърба на тоя формуляръ сж вѣрни“.

6. Свидетелства за произходъ.

Въ случай, че се изпраща беконътъ отъ Северна, Централна или Южна Америка или отъ други чужди държави, извънъ споменатитѣ въ п. 1, изисква се представянето на едно удостоверение за произходъ.

—о—

Размѣрътъ на митата върху разнитѣ плодове внасяни въ Англия:

Вносното мито на гроздето е 10⁰%, дини и пѣпещи 10⁰%, ябълки $\frac{4}{6}$ на центнеръ, круши $\frac{4}{6}$ на центнеръ, прѣсни сливи $\frac{9}{4}$ на центнеръ, сушени сливи $\frac{3}{6}$ на центнеръ. Освенъ вносното мито, други официални такси или налози не се плащатъ при вноса на плодове въ Англия. Както е известно, продажбата на гроздето и разнитѣ плодове става на консигнация и на комисионни начала. При тия условия, получателътъ, освенъ

съ своята комисиона, задължава смѣтката на изпращача и съ следнитѣ пера: навло до Лондонъ срѣдно около 50—0—0, вносно мито срѣдно 12—10—0, разноски за разтоварване, пренасяне и пр: по 5 пенса на щайга и 5% комисионна на продавача. Възнаграждение на комисионера-разпредѣлителъ влиза въ 5-тѣ пенса на щайга разноски.

—0—

Пазарътъ на сухата мента въ Англия.

Прѣсна зелена мента расте въ Англия презъ цѣлата година, но по-значителни количества за продажба постѣпватъ на пазара само презъ лѣтото, а после се консумира сушена мента, като главнитѣ количества за консумация презъ зимата се внасятъ отъ континента.

Пазарната цена понѣкога спада до 1 шил. и 6 пенса за либра. Понастоящемъ тя се доближава до 2 шилинга за либра. Ментата се жъне съ сърпъ, после два дена се суши на откритъ въздухъ върху рогозки или платна. Прѣкомѣрното загрѣване при сушенето е вредно за продукта, но и бавното сушене не се препорѣчва, тъй като стоката може да мухляса. Следъ изсушаването листата се откъсватъ отъ стѣлбата и се доизсушаватъ въ добре закрити провѣтрени помѣщения. Следъ като листата сж изсушени, тѣ се претриватъ презъ телено сито съ около 20 бримки въ единъ линейенъ цолъ (2.54 см.) и се слагатъ въ човали въ сухо помѣщение.

Брането на ментата по-добре е да става преди цвѣтенето, тъй като после процентътъ на стѣлбата става по-голѣмъ.

Внасянето отъ странство мента често пѣти, нарочно или не, се смѣсва съ други продукти. Но контролната комисиия за хранителнитѣ продукти не позволява да се продава стоката съ примѣси.

Отъ сушената мента се прави сжщо и ментово масло, като 100 либри даватъ около 1 и 1'1 либри масло, но при цената отъ 9% за либра масло, това преработване не е изгодно.

Германия. Стопанското положение на Германия.

Споредъ даннитѣ на Германския институтъ за конюнктурни проучвания, стопанското положение на Германия продължава да се подобрява и презъ текущата година. Отъ началото на т. г. до ноемврий вътрешниятъ стокообмѣнъ се е увеличилъ съ 19%. Стойността на продаденитѣ произведения, презъ текущата година, е съ половинъ милиардъ марки по-голѣма, отколкото преди една година. Оборотътъ на търговията на дребно почти е стигналъ до равнището на 1929 г. Сравнително съ 1932 год. консумацията на папироситѣ се е покачила съ 16%, а тая на захаръта съ 11%. Количеството на произведенитѣ зърнени храни презъ текущата година е съ половинъ милионъ тона по-голѣмо, отколкото презъ ми-

налата година, въпреки лошите атмосферни условия на изтеклия сезонъ. Количеството на свинетъ се е увеличило презъ последната година съ 3 милиона броя. Това дава основание да се очаква, че презъ идната 1937 г. предлагането на свинското месо ще е задоволително, и дори изобилно. Положението на пазара на месо, мляко, сирене и яйца е сега по-задоволително, отколкото презъ миналата година.

Вниманието на земеделието въ Германия се концентрира сега върху производството на маслодайните семена и варива. Голъмъ напредъкъ има сжщо и въ синтетичното производство на суровитъ материали.

Италия. Съ декретъ отъ 17.XI 1936 год. сж намалени автономнитъ мита за вноса въ Италия на:

Митн. ст. 65 — Ръжъ	15	лирети	на 100 кгр.
„ „ 70в — ръжено брашно	24	„ „	100 „
„ „ 70ф — царевично брашно	23	„ „	100 „

(не отъ бѣла царевица).

Намалено е договорното мито по митн. статия 67-в за вноса на „друга“ царевица (не бѣла царевица) отъ 30 на 15 лирети за 100 кгр., въ какъвто размѣръ следва да се облага внасяната отъ договорящитъ страни царевица, включително внасяната и отъ България.

Безмитниятъ вносъ на прѣсни риби (скомври) за консервната индустрия е допустимъ до 31.XII 1937 г.

—о—

Преобразуването на италианския търговски флотъ.

Съгласно едно решение на Италианския министерски съветъ отъ 5 т. м., италианския търговски флотъ се прегрупирва въ четири нови параходни дружества, между които се разпредѣля цѣлия морски трафикъ подъ италиански флагъ, като се разграничаватъ рейситъ, които ще се обслужватъ отъ новитъ дружества.

За прокарването на това преустройство и за обезпечение необходимитъ срѣдства за нови сждове, държавата създава едновременно дружеството „Сочиета Финанциалия Маритима“ (или съкратено „Финмаре“), съ капиталъ 900 милиона лири, което ще вземе участие като акционеръ въ новосъздаденитъ четири параходни дружества, ще съгласува дейността имъ отъ къмъ техническото ръководство и ще имъ оказва необходимата финансова помощъ.

Досегашнитъ италиански параходни компании: „Италия“, „Козуличъ“, „Лойдъ Триестино“, „Навигационе Либеря Триестина“, „Венециана ди Навигационе а Вапоре“, „Адриа“ и

„Сарда“ преустановяват корабоплаването и отстъпват плавателните си съдове на новите четири предприятия по установена оценка.

Новите четири параходни дружества са следните:

1. Дружество „Италия“ с седалище Генуа. Капитал 500 милиона лири. Параходи 38. Тонаж: 468.449. Ще обслужва линиите за Северна и Южна Америка.

2. Дружество „Лойдъ Триestino“ с седалище Триест. Капитал 300 милиона лири. Параходи: 59. Тонаж: 443.388. Ще обслужва линиите за Африка (отвъд Суез и Гибралтар), Азия (отвъд Суез) и Австралия.

3. Дружество „Тирения“ с седалище Неапол. Капитал 150 милиона лири. Параходи: 54. Тонаж: 158.956. Ще свързва големите италиански пристанища помежду им и ще обслужва линиите за Лидия, за западно Средиземно море, както и за северна Европа отвъд Гибралтар.

4. Дружество „Адриатика“ с седалище Венеция. Капитал 150 милиона лири. Параходи: 39. Тонаж: 136.261. Ще обслужва Адриатическо море и източно Средиземно море.

Болшинството от акциите на тези дружества ще се държи от държавата в продължение на един срок от 6 години, през който ще се приложи един план за нови постройки на стойност един милиард лири.

Предвижда се също образуването на едно дружество от частни групи под наименованието „Фиумана“, което ще поеме рейсите на полуострова Карнаро, (Фиуме, Пола и др.) и Зара.

Съгласно новото прегрупиране на италианския търговски флот, черноморските ни пристанища Варна и Бургас ще бъдат посещавани в близко бъдеще изключително от параходите на новообразуваното дружество „Адриатика“.

—о—

Със цел да се привлекат от чужбина капитали, принадлежащи на чужденци или на италианци с постоянно пребиваване в странство, като им се обезпечи свободата да ги изнасят отново, поставяйки ги в това отношение в същото положение, както в държавите, неподлежащи въобще на девизни ограничения, италианското държавно подсекретарство за търговския обмен и за валутите постанови следното:

Начиная от 1.XII.1936 г. Банка д'Италия и някои от частните банки, могат да откриват на името на титуляри

въ странство (банки, банкери, дружества, частни фирми и лица вкл. и италианскитъ поданици съ резиденция въ чужбина) и на чужди поданици, временно или постоянно установени въ Италия, банкови смѣтки отъ каквато и да било категория, както въ лирети, тъй и въ чужди валути, а също и депозитни смѣтки за италиански или чуждестранни ценни книжа. Тѣзи т. н. „свободни смѣтки“ не ще подлежатъ на никакви ограничения било за операции въ вътрешността, било за преводи въ странство.

Условията за ползуване отъ този режимъ сж:

1. за банковитъ смѣтки—да бждатъ образувани и подхранвани съ отстъпване на девизи или другъ подобенъ начинъ следъ 30.XI.1936 г.

2. за депозитнитъ смѣтки — ценнитъ книжа да бждатъ закупени съ чужда валута, ако сж италиански, или, ако сж чуждестранни, да бждатъ внесени отъ странство и да сж свободно отчуждаеми на чуждестраннитъ пазари.

По силата на новата наредба, собственицитъ на „свободни банкови смѣтки“ ще могатъ напр. да използватъ и употребяватъ свободно въ Италия салдото, въ каквато и валута да е изразено, или да го превеждатъ въ странство. Титуляритъ пъкъ на „свободни депозитни смѣтки“ на ценни книжа, снабдени съ специални декларации (афидавити), ще могатъ безъ никакви формалности да продаватъ книжата си, да имъ инкасирайтъ купонитъ, да ги залагатъ срещу чужда валута, която да превеждатъ въ странство, да изнасятъ самитъ книжа и тѣхнитъ купони, да ги цедиратъ на трети лица въ Италия или въ чужбина и да ги връщатъ обратно въ Италия.

—о—

Летония. Летонското правителство е решило да се намалятъ вноснитъ мита на разни чуждестранни стоки внасяни въ Летония. Между стокитъ, за които сж намалени митата, се намиратъ и следнитъ, които биха интересували българскитъ износители:

	Ново автон. мито	Ново миним. мито	Старо миним. мито
Праскови	5.—	2.50	5 $\frac{1}{2}$ —
Сушени сливи	2.—	1.—	2.—
Орѣхи	2.—	1.—	1.50
Бадеми	3.—	1.50	2.50
Костилки отъ праскови и зарзали	5.—	2.50	3.75
Рѣзанъ тютюнъ	16.—	8.—	18.—
Цигари	20.—	10.—	30.—

Горните вносни мита сж показани въ латъ за 100 кгр. 100 лата сж равни на 48.25 РМ.

Този е курсът следъ прокараната въ Летония девалвация. Предишниятъ курсъ на летонска монета бѣше 1 латъ = 1 шв. фр., т. е. 100 лата котираха въ Берлинъ 81 РМ.

Гореизброенитѣ митнически намаления сж влѣзли въ сила на 21 октомврий 1936 г.

Норвегия. Понастоящемъ сж валидни следнитѣ размѣри на вносите мита въ Норвегия:

Тютюнъ на листа — 2.25 норв. кр. + 80% върху сжщата сума, общо 4.05 норв. кр. (при курсъ 20.613), всичко 83.48 лв. за 1 кгр. нето.

Десертно грозде — 2 норв. кр. + 20% = 2.80 норв. кр. = 57.72 лв. за 100 кгр., като за тара се спадатъ 30% отъ общата брутна тежестъ.

Отпадъци отъ маслодайни семена (кюспе и шротъ) — безъ мито.

Слънчогледово масло, рафинирано или не — 8 норв. кр. = 164.90 лв. за 100 кгр.

Слънчогледово семе, рапица — безъ мито.

Сурови кожи, овчи, агнешки и ярешки — безъ мито.

Царевица — безъ мито.

Черва овчи, мокросолени — 30 норв. кр. = 618.40 лв. за 100 кгр. нето.

Забележка: При вноса на суровъ тютюнъ на листа се изисква свидетелство за произходъ, а при вноса на маслодайни семена, тѣхнитѣ отпадъци и царевица е необходимо да се издействува предварително разрешение за вносъ отъ монопола за хранитѣ въ Норвегия.

Палестина. Тазгодишната реколта на портокали въ Палестина е много по-добра отъ миналогодишната: 1935 г. — 6 милиона каси, а презъ 1936 г. — 9 мил. каси. Поради вътрешни политически причини, въ тоя моментъ се изнасятъ за чужбина редовно портокалитѣ на арабскитѣ производители, а ония на евреитѣ, поради бойкота, срѣщатъ голѣма спѣнка въ износа и за това владѣе обща угриженостъ.

Ромъния. Внесенитѣ въ Ромъния стоки се облагатъ, освенъ съ вносно мито, още и съ следнитѣ такси и берии:

Стокооборотенъ данѣкъ, въ размѣръ на 6% (а за нѣкои стоки 1% до 18%) отъ стойността на стоката, по оценка на Министерството на финансиитѣ.

Такса за вносъ, въ размѣръ 12% отъ стойността.

Контингентни такси, събирани не при всички стоки, въ опредѣленъ размѣръ.

Пристанищна такса, въ размѣръ на 1/2% отъ стойността, за стоки внасяни презъ Дунавскитѣ или морски пристанища.

Консумативни такси, събирани не при всички стоки въ определенъ размѣръ.

Съ нова наредба № 7447, оповестена въ ромънския държавенъ вестникъ отъ 16. VII. т. г. сж въведени още и следнитѣ такси, събирани при даване разрешения за вносъ и за изплащане девизи.

За разрешение вноса на контингентирани стоки на стойность не по-голъма отъ 50,000 леи — всичко 200 леи.

Сжщо на стойность 50—100,000 леи — всичко 300 леи.

Сжщо на стойность надъ 100,000 леи — 3 на хиляда.

Съединенитѣ Щати. Започнатото презъ миналата година стопанско подобрене продължава и презъ текущата и се изразява въ следното:

Увеличение на работата въ индустриалнитѣ предприятия, като индексътъ отъ 86.1 презъ септемврий 1935 год. се е покачилъ на 102.1 презъ септемврий 1936 год. Нѣкои индустриални браншове иматъ поржчки за нѣколко месеца, а нѣкои дори и за цѣла година. Известни индустрии не могатъ да поематъ цѣлата предлагана имъ работа, поради недостатъченъ капацитетъ, а други пъкъ такива нѣматъ достатъчно подготвенъ работнически персоналъ. Инвестирането на капиталитѣ се увеличава. Производството на електрическа енергия се е увеличило съ 15—20%, а на натоварването на желѣзопътни вагони — съ 10 до 15%. Общата сума на работническитѣ заплати се е увеличила съ 11.8% сравнително съ миналата година. До есенъта ценитѣ на суровитѣ материали за индустрията, както и заплатитѣ, сж останали неизмѣнени. По настоящемъ се забелязва една тенденция къмъ покачване въ тази областъ. На пазаря на стомана, хартия, текстилни произведения, масла и др. преобладава твърдо настроение. Редица голѣми американски фирми сж съобшили за предстояще покачване на заплатитѣ.

Успоредно съ това се покачва и обемътъ на външната търговия на Съединенитѣ Щати, като специално се засилва вносътъ. Последниятъ е надминалъ износа съ 33 милиона долари презъ януарий — септемврий 1936 год. (срещу единъ активенъ остатъкъ отъ 66 милиона долари презъ съответния периодъ на миналата година).

—o—

Турция. Турскитѣ тютюни отъ реколтата 1936 год. сж били вече продадени. Останали сж непродадени само около 1.500.000 кгр. долнокачествени тютюни. До сега не е било запомнено подобно явление. Въ течение на двадесетъ дни да се продадатъ 30 милиона кгр. тютюни. За останалитѣ долнокачествени тютюни ценитѣ се държатъ отъ 40 до 65 гроша

Срѣдната получена цена за тая година е отъ 65 до 70 гроша.

Най-голъмо количество тютюни е било закупено отъ американскитѣ фирми — 14 милиона кгр. и отъ фирмитѣ, които сж закупували за смѣтка на Шнуръ — 12 милиона кгр. Силно впечатление сж направили необичайно голѣмитѣ покупки за смѣтка на Шнуръ. Последниятъ никога до сега не е купувалъ толкова много смиренски тютюни.

—о—

Производство и износъ на плодове отъ Турция.

Турция е изнесла презъ 1935 год. 3.062.435 кгр. ябълки, а именно: за Палестина 1.514.568 кгр., за Египетъ 1.267.963 кгр. за Сирия 206.028 кгр. и за Германия 28.693 кгр.

Реколтата на каисии възлиза годишно срѣдно на 32 мил. кгр., а тая на зарзали на около 70 мил. кгр. Реколтата на сливи възлиза годишно на около 80 мил. кгр.: отъ тѣхъ се прави мармеладъ, а по-добритѣ сортове се сушатъ. Презъ 1935 г. Германия е внесла 250.000 кгр. сушени турски сливи. Реколтата на прасковитѣ възлиза годишно на около 15 мил. кгр.

—о—

Съ декретъ № 2/5601 отъ 20.XII т. г. се предвижда въ въвеждането на новъ, по-свободенъ, режимъ за вноса въ Турция, който ще влезе въ сила на 1 януарий 1937 год. Декретътъ се състои отъ 11 члена и се придружава отъ следнитѣ листи:

Листа S.—на стокитѣ, които могатъ да бждатъ внесени въ Турция безъ ограничение на количеството, отъ която и да било държава. Тукъ влизатъ следнитѣ стоки, които могатъ да бждатъ отъ интересъ за насъ: всички сурови материали за индустрията, мехури, черва и мембрани, сѣно, медицински растения, дърва, дървени вжглища, джги за бѣчварство, бѣчви, дървени издѣлия и медна руда.

Листа KL — стоки, които могатъ да бждатъ внасяни въ Турция безъ ограничение на количество, но само отъ странитѣ които сж сключили съ Турция клирингови конвенции или подобни спогодби, а сжщо така отъ странитѣ по отношение на които Турция има постояненъ и значителенъ активенъ балансъ. Тази листа съдържа 62,5% отъ общия вносъ на Турция.

Листа V. — стоки, които могатъ да бждатъ внесени въ Турция съ разрешение на надлежното министерство. Тази листа обхваща 11,5% отъ общия вносъ.

Листа А. — се отнася за артикули, чийто вносъ е позволенъ възъ основа на други листи придружаващи търговскитѣ спогодби.

Листа М. — стоки, които се произвеждатъ или фабрикуватъ въ Турция и чийто вносъ е забраненъ.

Министра на народното стопанство има право, съгласно чл. 7 отъ декрета, да прехвърли различни артикули отъ една листа къмъ друга, съ едно предизвестие отъ 40 дена.

На основание чл. 3 отъ търговската спогодба съ Турция, нашата страна може да се ползува отъ нововъведения общъ режимъ за вноса. Българскитѣ стоки, вноса на които е свободенъ въ Турция (листа III), именно, глицеринъ, каолинъ и туткалъ, сж отбелязани въ листа KL. Семето за захарно цвекло е отбелязано въ листа V. Шо се отнася до стокитѣ (листа 4-та), чиито количество е ограничено въ самата листа, а именно, дървени вжглища, кашкавалъ и свини, измѣнението засѣга дървенитѣ вжглища, които сж отбелязани въ листа S. Вносътъ, следователно, на дървени вжглища е свободенъ и неограниченъ по количество. Кашкавалъ и свинитѣ сж отбелязани респективно въ листи А и V. Захарътъ фигурира въ листа V т. е. за вноса ѝ е необходимо специално разрешение отъ Министерството на народното стопанство. За агнетата, овцетѣ и биволитѣ, които фигуриратъ въ сжщата листа, е потрѣбно разрешение отъ Министерството на земедѣлието. Шаяцитѣ и гайтанитѣ (ст. ст. 106 и 111) фигуриратъ въ листа А т. е. вносътъ имъ е възможенъ само ако сж предвидени въ търговска спогодба. Въ търговската ни спогодба, обаче, тѣ не фигуриратъ.

По отношение на артикулитѣ, които сме внасяли въ Турция и които, евентуално, пакъ бихме могли да внасяме, новиятъ режимъ на вноса не създава никакви улеснения, съ изключение на дървенитѣ вжглища.

Новиятъ вносенъ режимъ, който е получилъ една доста шумна публичность, цели преди всичко да обезпечи една рационална защита на мѣстната индустрия и на земедѣлското производство. Улесненията, които новиятъ режимъ създава, макаръ и да сж предимно отъ формаленъ характеръ, ще внесатъ, поне такива сж очакванията на нѣкои срѣди, известно оживление въ външната търговия.

Разпредѣление на стокитѣ въ отдѣлнитѣ листи. Дадени сж само стокитѣ които съставляватъ евентуално интересъ за износъ отъ Българи.

Листа S—стоки, които могатъ да бждатъ внесени безъ ограничение на количеството:

Рога, кожи прѣсни, мокросолени, варосани, не отъ дребенъ добитъкъ; кожи сухи, необработени, сжщо и оцавени, не отъ дребенъ добитъкъ; чаръци за царвули; любеници; дърва за горене; дървени вжглища; джги за бѣчви, приготвени; бѣчви дървени; станове, вретена, кросна, совалки; метли обикновени; конопъ суровъ; конопени тъкани.

Листа KL — Стоки, които могат да бждатъ внесени въ неограничени количества, ако произлизатъ отъ страни, съ които Турция е сключила клирингова спогодба, или търговскиятъ балансъ на Турция спрѣмо които е постоянно активенъ, което се установява отъ Министерството на народното стопанство.

Четина свинска; кости, копита; туткалъ; зеленчуци прѣсни; спанакъ, зеле, краставици, домати, грахъ, фасулъ, прѣсни картофи; рициново масло; ленено масло; терпентинъ; кюспе; катранъ; смола терпентинова (чамъ сакъзъ); дървенъ строителенъ материалъ отъ елха, боръ, орѣхъ, букъ, липа — обѣлъ или обработенъ; фурнирни листи; паркетни; траверси; талашъ; стърготини; обущарски калѣпи; четки; сита; сламени шапки; опаковачни книги; стъкла за прозорци; стъкла за огледала, нефасонирани.

Листа V — Стоки, които могат да бждатъ внесени безъ контингентъ, следъ като се издействува разрешение за вносъ отъ:

Министерството на митата и монополитѣ.

Спиртни пития, вино.

Министерството на народното стопанство.

Захаръ, моливи.

Министерството на земедѣлието.

Живи животни, искусствени торове, пшеница, ржжъ, царевица, ечмикъ, овесъ, просо, семе отъ лукъ и чесънъ, семена зеленчукови, маслодайни и цвеклово.

Листа A — Стоки, които могат да бждатъ внесени, ако сж вписани въ особени листи, включени въ търговскитѣ спогодби на Турция съ съответната страна на прихода:

Кашкавалъ по договора съ България.

Другитѣ стоки вписани въ сжщата листа A могат да се внасятъ отъ други страни, но не и отъ България: сирене, масло прѣсно, топено солено; овчи, агнешки, кози, ярешки, кожи сухи, неприготвени, сжщо и обезкосмени; чисто вълнени платове; вълнени платове съ памучна основа.

Листа М — забранени за внос стоки:

Месо прѣсно или приготвено; суджуци, шунка, салами, сланина; овча лой, свинска масъ, червишъ, яйца, медъ пчеленъ, риби прѣсни, солени или консервирани; бубѣно семе; сурови, мокросолени или варосани овчи, агнешки, кози и ярешки кожи; кожи обработени (мешини) ярешки, овчи, агнешки и кози, щавени, небоядисани или боядисани; неприготвени и приготвени кожухарски кожи; сурова естествена коприна, оризъ, фасулъ, брашно, трици, грозде, сливи, ябълки, круши, кайсии, праскови, орѣхи, сушени плодове; петмезъ, булама; пестилъ и плодове суджукъ, плодови консерви; лукъ, чесънъ, картофи, оцетъ, таханъ; памучно, слънчогледово, фасъчно и други растителни масла, червенъ пиперъ, анасонъ.

Съгласно сѣщия декретъ, всички домашни животни, които влизатъ съ каракачанскитѣ стада за зимуване, за да отидатъ впоследствие на лѣтуване вънъ отъ Турция, могатъ да бждатъ внасяни свободно въ тази страна.

Холандия. Холандското правителство презъ последнитѣ години е положило усилия, за да засили мѣстното производство на зърнени храни, съ цель да намали вноса имъ и да направи страната по-независима по отношение на тия артикули отъ първа необходимостъ. Тази политика има като резултатъ увеличението на обработваемата площъ съ зърнени храни, както се вижда отъ следнитѣ данни:

Число на хектаритѣ засѣти съ зърнени храни

	Пшеница	Ржжъ	Ечмикъ
1929	45.000.—	197.000.—	31.000.—
1936	152.000.—	238.000.—	43.000.—

Това обяснява, защо Холандия напоследъкъ изгуби отъ своето значение като вносителка на зърнени храни.

—о—

Чехославия. Съ наредба отъ 4 ноемврий и въ сила отъ 10 с. м. сж измѣнени размѣритѣ на добавъчнитѣ вносни мита за вноса на зърнени храни въ Чехославия, както следва:

Митн. статия	23	Пшеница	25 ч. кр. за 100 кгр.
"	"	24 Ржжъ	38 ч. кр. за 100 кгр.
"	"	25 Ечмикъ	36 ч. кр. за 100 кгр.
"	"	26 Овесъ	33 ч. кр. за 100 кгр.

Въ сравнение съ последното измѣнение на размѣритѣ на добавъчнитѣ мита за сѣщитѣ стоки, съ настоящето измѣнение сж увеличени размѣритѣ на добавъчнитѣ мита за вноса на пшеница, ржжъ и овесъ; за ечмика остава валиденъ сѣщиятъ размѣръ.

Измѣненъ е размѣрътъ на вносното мито на маслото (прѣсно, солено или топено), като е увеличено отъ 420 на 630 ч. кр. за 100 кгр., въ сила отъ 10 ноемврий. Въ този

размѣръ се облага вносеното масло, обмитено по автономната митническа тарифа. За внасяното масло отъ договорнитѣ страни (включ. вноса и отъ България) е валидно договорното мито, предвидено въ търговския договоръ сключенъ между Чехославия и Полща — 1934 г. отъ по 500 ч. кр. за 100 кгр., което остава въ сила до отмѣнението му.

Непромѣнени сж вноснитѣ мита за вноса на свинска масъ и валидни до 9.1.1937 г. сурова свинска масъ — 90 ч. кр. за 100 кгр.

— о —

Швеция. Подробности относно митническото облагане и режима на вноса на нѣкои стоки въ Швеция:

1. Фий — безъ вносно мито; плаща се обаче, акцизъ въ размѣръ на 4. — шведски корони за 100 кгр. Този акцизъ е увеличенъ отъ 1 юлий 1936 г., — по-преди сжщиятъ е билъ 3. — шв. кор. за 100 кгр. За вноса на фий трѣбва да се получи предварително разрешение отъ Държавната земеделска комисия, Стокхолмъ.

2. Макове семе — за индустриални цели, безъ вносно мито. За вноса трѣбва да се получи предварително разрешение отъ Държавната земеделска дирекция, Стокхолмъ. Желателно е, праткитѣ съ маково семе за Швеция да се придружаватъ отъ едно удостоверение за произходъ, завѣрено отъ Шведския генераленъ консулъ.

3. — Прѣсни краставици — вносно мито за времето отъ 1 априль до 30 септемврий вкл.—шв. кор. 50 за 100 кгр. нето; за времето отъ 1 октомврий до 31 мартъ — шведски корони 20.—за 100.

4. Пресни ябълки—вносно мито за времето отъ 1 юлий до 31 декемврий вкл. шв. кор. 20.—за 100 кгр. нето; за времето отъ 1 януарий до 30 юний вкл. шв. кор. за 100 кгр. нето.

5. Прѣсни сини сливи — вносно мито за времето отъ 1 юлий до 15 ноемврий шв. кор. 35.— за 100 кгр. нето; за времето отъ 16 ноемврий до 30 юний — безъ вносно мито.

6. Сушени (печени) сини сливи — безъ вносно мито.

7. Сушени каисии и праскови — безъ вносно мито.

8. Орѣхи — вносно мито шв. кор. 20.— за 100 кгр. нето.

9. Лешници — вносно мито шв. корони 30.— за 100 кгр. нето.

10. Орѣхови ядки — вносно мито шв. корони 50.— за 100 кгр. нето.

11. Конопъ (влакно) — безъ мито.

12. Рициново семе — безъ вносно мито. Желателно е, праткитѣ да се придружаватъ отъ свидетелство за произходъ, завѣрено отъ Шведския генераленъ консулъ.

13. Рициново масло — опаковано въ стъклени или глинени сждове вносно мито шв. корони 5— за 100 кгр.; опаковано въ други сждове — безъ мито.

14. Папириси — безъ вносно мито. Стоката подлежи на една берия, опредѣляна отъ шведския тютюневъ монополъ; сжщата понастоящемъ възлиза на кржгло 60% отъ продажната стойностъ на дребно на папироситѣ. Стоката може да се внася само отъ швейцарския тютюневъ монополъ и отъ търговци на тютюневи издѣлия.

Югославия. Съгласно една наредба на Югославянското министерство на финанситѣ отъ 12. XII. 1936 г., при плащането на вносниѣ и износниѣ мита, както и на другиѣ такси събирани въ златни динари, ще се прилага единъ коефициентъ отъ 1200 на 100, сир. 100 златни динара сж равни на 1200 книжни динара, вмѣсто 1100 книжни динара за 100 златни динара, както бѣше до сега.

Новия коефициентъ ще се прилага къмъ всички стоки, за които митата и др. такси не сж били заплатени преди 13. XII. 1936 год.

—о—

Производство на пиретрумъ въ Югославия.

Производството на пиретровия цвѣтъ въ Югославия презъ 1936 год. възлиза на около 1.544.000 либри, срещу 1.394.000 либри презъ м. г. и 1.884.000 либри срѣдно годишно производство презъ миналитѣ 5 години. Качествено тазигодишната реколта е много добра. Отъ 1 юлий 1935 год. до 30 юний 1936 год. Югославия е изнесла 747.359 либри пиретрумъ. Понастоящемъ цената въ Югославия е спаднала на 8 долар-цента за либра, срещу 9—12 цента презъ миналата година. Износътъ се насочва главно за Съединенитѣ щати и Италия. По-малки количества се изпращатъ за Франция, Германия и Англия.

Съединенитѣ Щати сж внесли презъ 1935 г. 15.578.058 либри пиретрумъ, отъ които 15.203.854 отъ Япония, 154.020 либри отъ Югославия, 63.056 либри отъ Италия и 154.128 л. отъ други държави. Стойността на вноса въ Съединенитѣ Щати презъ 1935 г. възлиза на 2.041.933 долари.

Търговски договори и спогодби.

Отъ 1. I. 1937 г. влиза въ сила новата спогодба между България и Швейцария, сключена възъ основа на девизнитѣ наредби на Българската народна банка и на базата на частнитѣ компенсации.

—о—

Въ държавенъ вестникъ брой 275 отъ 3 декември 1936 г. сж обнародвани сключенитѣ въ София на 27 октомври с. г.

търговска спогодба между България и Финландия и допълнителния протоколъ, както и клиринговата спогодба между България и Финландия.

Дветъ спогодби влѣзоха въ сила на 15 ноемврий 1936 г. Тѣ сж сключени за една година и могат да бждатъ продължени съ мълчаливо съгласие, като срокътъ за денонсиране е три месеца.

Новата спогодба между България и Финландия замѣсти търговската спогодба между дветъ страни отъ 22. III. 1936 г.

— о —

Въ Анкара е сключенъ договоръ за търговия и мореплаване между Турция и Югославия, въ сила отъ 5. XI. 1936 г., съ валидностъ една година, следъ която дата остава въ сила, ако не бжде денонсиранъ, още една година. Сключена е сжщо и клирингова спогодба, за сжщия срокъ, между дветъ страни.

Вънъ отъ взаимно отстъпенитъ предимства и облаги, възъ основа клаузата на най-облагоприятствуваната нация. Турция е отстъпила облагитъ на свободния неограниченъ вносъ на следнитъ по-важни стоки отъ Югославия.

Митн. ст. 136 Велури и плюшове.

341 — Д. Картонъ гудрониранъ

494 — В 1,2 — Бутилки, дамаджани, украсени

511 — АВС. Стъкларски издѣлия украсени

859 — ВС. Метални и каучук. детски играчки.

Турция е отстъпила на Югославия правото за вносъ на следнитъ по-важни стоки въ опредѣления по размѣръ годишни контингенти:

Митн. ст. 87. Кожени издѣлия (портмонета и др.) 500 кгр.

„ „ 106.А. Вълнени платове, смѣсени съ други предива, до 200 гр. въ квадратенъ метъръ 3,000 кгр.

„ „ 107.А. Вълнени платове смѣсени съ памукъ, до 200 гр. въ м. 3,000 кгр.

„ „ 118. Плетачни издѣлия 500 кгр.

„ „ 125А² Мажки шапки 500 кгр.

„ „ 234.Е. Тоалетенъ сапунъ 5,000 кгр.

„ „ 378.Д. Корабно памучно платно 5,000 кгр.

„ „ 469 Циментъ бѣлъ 30,000 кгр.

„ „ 469 Циментъ за подвод. строежи 2,000,000 кгр.

„ „ 535В¹ Печки, обикновени желѣзни 30,000 кгр.

„ „ 535В² Печки, комбинирани съ други материали 15,000 кгр.

Турскитъ стоки ще могатъ да бждатъ внасяни безъ каквито и да сж ограничения въ Югославия.)

Значение на търговския договоръ между Франция и Югославия.

Съгласно условията на спогодбата сключена напоследъкъ между Франция и Югославия, последната ще достави на Франция 5,000 вагона жито, съ опция за две други доставки отъ по 5,000 вагона, или всащо 15,000 вагона. Тя ще достави сжщо така 3,000 вагона сливи и 1,000 вагона ябълки. За 1937 год. ѝ е даденъ контингентъ отъ 4,000 вагона царевица и 30,000 тона дърва. Таксата върху разрешителнитъ за вносъ е намалена отъ 64 на 12 франка за 1 квинталъ. Получава контингентъ за вносъ на дърва въ Алжиръ, въ размѣръ на 45,000 тона. Освенъ това, предвидени сж следнитъ контингенти: 20,000 овни за тримесечие, съ извънреденъ контингентъ отъ 13,500 глави; 4,000 тона бобъ за тримесечие; 250 квинтала рибни консерви за тримесечие.

Приемайки, че 50-тѣхъ хиляди вагона жито ще бждатъ доставени, приблизителната стойностъ на сбора отъ тѣзи контингенти ще достигне цифрата 197 милиона французки фанка, или 400 милиона динари.

Изплащането на житото е уговорено да стане по следния начинъ: за първитъ 5,000 вагона — 26 милиона франка въ девизи и 16 милиона по клирингъ; за втората партида — около 34 милиона франка въ девизи и 5 милиона по клирингъ; за третата — около 39 милиона франка въ девизи. Царевицата ще се изплати: 20% отъ стойността ѝ въ девизи, а остатъкътъ по клирингъ. За другитъ артикули Югославия ще получи 20% въ девизи.

Известни пера отъ митническата тарифа, които сж благоприятствували Франция и отъ които Франция се е ползвала до сега, сж били консолидирани (затвърдени).

Така създаденитъ ресурси на Югославия въ франкове, напълно употребени отъ нея въ Франция, ще позволятъ:

1) да се ликвидира бърже — въ три месеца — съ закъснѣлитъ около 30 милиона франка по френско-югославиянския клирингъ;

2) да развие износътъ на френски фабрикати въ Югославия.

Износъ на свини и свинска масъ отъ държавитъ на дунавския басейнъ.

Презъ презъ първитъ 7 месеци на т. г. дунавскитъ държави сж изнесли 44.300.000 либри свинска масъ, срещу 39.200.000 либри презъ съответния периодъ на миналата година. Презъ миналата година, участието на Унгария въ този износъ се е изразило съ 88%, а презъ тази година сжщото е спаднало на 70%, докато Югославия е значително увеличила своето участие въ износа. Освенъ това, презъ тази го-

дина въ броя на износителитѣ сж се появили България и Ромъния.

Износътъ на свини е възлизалъ презъ първитѣ 7 месеца на т. г. на 358.000 глави, срещу 258.000 глави презъ съответния периодъ на миналата година. Износътъ се е засилилъ особено отъ Югославия и Ромъния.

Германия е главния клиентъ на дунавскитѣ държави.

Количеството на свинетѣ въ Унгария отъ 3.176.000 глави презъ 1935 г. е спаднало презъ априлъ 1936 г. на 2,554,000 глави, което се обяснява чрезъ засилване износа на живи свине, свинска масъ и сланина.

Реколтата на бобъ въ дунавскитѣ държави.

Споредъ американскитѣ преценки, реколтата на бобъ въ дунавскитѣ държави презъ 1936 г. ще възлѣзе на 12,500,000 човали по 100 либри, срещу 10,941,000 човали презъ миналогодишната кампания. 60% отъ цѣлата крайдунавска реколта се пада на Ромъния (около 7,275,000 човали). Югославия ще има около 2,315,000 човали бобъ. Въ България се очаква една реколта отъ 1,475,000 човали, въ Унгария — 1,444,000 човали. Излишъкътъ за експортъ презъ кампанията 1936/37 г. ще възлѣзе на около 4 милиона човали. Срѣдниятъ годишенъ износъ презъ годинитѣ 1930—35 отъ дунавскитѣ държави е възлизалъ на 3,404,000 човали.

Ромънскиятъ бобъ се изнася главно за Германия, Англия, Франция, Чехославия, Австрия и Унгария. Югославия изнася своя бобъ за Гърция, Германия, Австрия и Франция. България изнася главно за Италия и отчасти за Франция. Унгария изнася за Италия и за Съединенитѣ Щати.

Производство на сухи сливи въ Европа.

Споредъ американскитѣ преценки, експортнитѣ излишъци на сухи сливи въ Югославия, България, Ромъния, включително и френската реколта ще възлѣзътъ общо на около 71.900 кжси тона (по 907 кгр.), срещу 32.870 тона презъ 1935 г. и срѣдната годишна реколта отъ 26.907 тона презъ миналитѣ 6 години. Особено голѣмо увеличение на производството има въ Югославия и Франция, докато Ромъния и България иматъ по-слаби реколти.

Ако се вземе предвидъ производството на всички свѣтовни доставчици включително Съед. Щати, то тазигодишната реколта ще се укаже по-малка отъ миналогодишната, поради слабата реколта въ Америка.

Износътъ отъ България вѣроятно нѣма да надмине половината отъ миналогодишния износъ. Изгледитѣ за американския износъ не сж толкова благоприятни, както презъ миналата година, поради по-голѣмата реколта въ Европа и по-високитѣ цени въ Съединенитѣ Щати.

Тазгодишната реколта на сушени сливи се преценява на следните количества:

Югославия	53.000	кжси тона
България	5.300	" "
Франция	12.000	" "
Ромъния	1.600	" "
Всичко въ Европа	71.900	кжси тона
Всичко въ Америка	183.900	" "

Разни сведения.

Търговският аташе при Ромънската легация въ София г. К. Д. Балаческо е назначенъ на сщия постъ и въ ромънската легация въ Бѣлградъ, кждето той ще пребивава постоянно.

—о—

За български почетенъ генераленъ консулъ въ гр. Бреслау — Германия е назначенъ г. Д-ръ Феликсъ Тойснеръ, на мѣстото на починалия г. Карлъ Цема.

Адресътъ на Генералното консулство е следния:
Abrechstrasse 35/36, Breslau, Deutschland.

—о—

Институтъ за износъ на занаятчийски произведения въ Буда-Пеща.

Въ Буда-Пеща е основанъ Институтъ за износъ на занаятчийски произведения, който си поставя задачата да провежда износа на произведенията на унгарското занаятчийство.

Институтътъ е съставилъ списъкъ на ония артикули, които обещаващъ успѣшенъ износъ и които биха могли да се пласиратъ на подходящи цени.

Институтътъ желае да влезе въ връзка съ търговски, индустриални или представителски фирми, които биха се интересували отъ тия произведения на унгарското занаятчийство.

Независимо отъ това институтътъ известява на фирмитъ — евентуални вносителки, които изпращатъ свои представители въ чужбина, че е тѣхенъ собственъ интересъ да посетятъ института, въ който ще намѣрятъ пълна колекция отъ мостри на предлаганитъ стоки, както и най-прецизни цени.

Списъкътъ на артикулитъ, които институтътъ по настоящемъ пласира, се намира въ камарата, на разположение на заинтересованитъ.

Заинтересованитъ могатъ да се отнесатъ или до камарата, или направо до института, на адресъ: Institut d'exportation de l'artisanat—Budapest (Hongrie) — v. Szemere — Ц, 6.

Международни панаири.

Правителството на Американските Съединени Щати е поканило България да вземе участие въ Международната изложба „Голдънъ Гейтъ“ (Златна врата), която ще се открие презъ 1939 год. въ Санъ-Франциско, Калифорния, по случай отпразднуването завършването постройката на моста Санъ-Франциско — Окландъ и моста „Голдънъ Гейтъ“.

Повече подробности относно организацията на изложбата, наема на щандовете, митническите, транспортните и други улеснения, могат да се получатъ отъ Експортния институтъ — Отдѣление „Пазари въ чужбина“.

Предложения и запитвания.

Фирмата V-ve Murdoch Bengio—Casablanca, Марок желае да влезе въ търговски връзки съ български износители на леща и фасулъ.

Фирмата Albert Scialom & Comp. — Belgrade, Caradjior-djia 67 желае да влезе въ търговски връзки съ български износители на семе отъ копъръ и анасонъ.

Фирмата Kocache Audi & Co — Damas (Syrie) желае да внесе отъ България желъзни кревати, зърнени храни, варива, млъчни произведения, консервирани риби и зеленчуци и питиета спиртни.

Англо-българската търговска камара въ София ул. Раковски 112, желае да влезе въ търговски връзки съ български износители на отпадъци отъ животински произходъ.

Международни вестн.

Свѣтовното производство на картофи.

Главните европейски страни сж произвели презъ текущата година 96 милиона тона картофи, отъ които 46 мил. тона Германия и 32 мил. тона Полша. Съединените Щати сж произвели 8.7 мил. тона, а Канада 1.7 мил. тона.

Европейски картофи въ Аржентина.

Запасите на мѣстни картофи въ Аржентина сж изчерпани. Понастоящемъ сж пристигнали 21.057 каси по 50 кгр. картофи отъ Холандия. По-малки количества се предлагатъ отъ Белгия, Унгария и Испания. Презъ ноември се очакватъ 4.000 тона картофи отъ Съединените Щати.

Положението на международните пазари на боб.

Споредъ даннитѣ на Германската дирекция на статистиката, наличнитѣ запаси на бобъ за храна въ Германия сж твърде ограничени. Въ края на септемврий запаситѣ сж възлизали на 7.700 тона срещу 9.500 тона презъ августъ. Правителството на Чили е издало забрана на износъ на бобъ. Съединенитѣ Щати сж имали една слаба реколта и сж купили напоследъкъ малки партии масленъ бобъ отъ Ромъния по 28 герм. марки сифъ. Ограничени количества сж закупени за смѣтка на Германия и въ Югославия. Малки количества унгарски бобъ сж пристигнали напоследъкъ въ Хамбургъ. Досега главниятъ доставчикъ на масленъ бобъ за Германия е била Ромъния. Но наличнитѣ запаси въ Ромъния не сж значителни. Отъ балканскитѣ държави само Югославия е имала добра реколта на бобъ.

Въ Япония, въ мѣродавната за производството на бобъ областъ Хокаидо, производството на бобъ презъ 1936 год. е възлѣзло на 87.200 „кжси“ тона (по 907 кгр.). Изнася се само сортътъ Отенаши, производството на който презъ 1936 г. е възлѣзло на 22.700 тона. 55% отъ производството на Отенаши се изнася за странство, предимно за Европа.

Германската нужда отъ леща се покрива чрезъ вносъ отъ Чили, Унгария, Ромъния и СССР. Германскитѣ нужди отъ грахъ се покриватъ понастоящемъ чрезъ мѣстното производство. Консумацията на варива въ Германия се засилва особено презъ декемврий—януарий, т. е. следъ свършването на сезона на зеленчуцитѣ.

Свѣтовната реколта на пшеница презъ 1936/37 г.

Свѣтовната реколта на пшеницата презъ настоящата кампания възлиза, споредъ преценката на Американското министерство на земедѣлието, на 3642 милиона бушела (94.2 мил. тона) срещу 3534 милиона бушела презъ 1935/36 г.
